

Møtetidspunkt	Mandag 17. oktober 2022
Møtested	Scandic Lillehammer Hotel kl. 1745 - 1900
Møteleder	President Kari Slorbak i Mesna rotaryklubb
Antall m gjester og observatører	Ca. 50, herav 19 fra Lillehammer Rotaryklubb
Hovedtema	Om arbeidet i Nobelkomiteen
Foredragsholder	Anne Enger
Kort om foredraget	<p>Dette var et Intercity-møte felles for begge Rotaryklubbene i Lillehammer, arrangert av Mesna Rotaryklubb</p> <p>Kristin Hille Valla introduserte Anne Enger, og fortalte samtidig om det gode samarbeidet og vennskapet de hadde hatt gjennom mange år i politikk og hver sine fylkesmannsembeter.</p> <p>Anne Enger er en av 5 medlemmer i Nobelkomiteen. Komiteen er utvalgt av Stortinget, satt til å forvalte Alfred Nobels testamente og årlig velge mottaker(e) av Nobels fredspris.</p> <p>Alfred Nobel (1833 – 1896) var svensk, en stor oppfinner og forretningsmann. Han bygde fabrikker i 19 land. Da han døde i 1896 hadde han en meget stor formue, 31,5 mill. svenske kroner, som tilsvarer ca. 1,7 milliarder kroner omregnet til dagens pengeverdi. Pengene ble plassert i gullkantede obligasjoner. Den årlige avkastningen skulle brukes til å finansiere de fem Nobelprisene; Fred, Fysikk, Kjemi, Litteratur og Medisin.</p> <p>Anne fortalte også om den kjente østerrikske forfatter og pasifist. fredsprisvinner og fredaktivist Bertha Sophie Felicitas Freifrau von Suttner som også var den første kvinnelige vinner av Nobels fredspris i 1905. I 1870-årene ble hun nær venn av Alfred Nobel, og de to brevvekslet om fredssaken i en årrekke. Nobel var meget betatt av von Suttner, og noen hevder at von Suttner kanskje bidro til at Nobel opprettet en fredspris.</p> <p>Testamentsvilkårene gir veiledning om hvilke typer fredsinnsats som bør tillegges særlig vekt i valget av prisvinner. Komiteen skal dessuten legge til rette for at prisen blir overrakt prisvinneren på en seremoni i Oslo den 10. desember hvert år, det vil si på Alfred Nobels dødsdag.</p> <p>Nobels fredspris er utdelt 102 ganger siden 1901, og i disse årene har det totalt vært 134 fredsprisvinnere. Fredsprisen omtales ofte som verdens mest prestisjefylte pris.</p> <p>Under Anne Engers spennende foredrag fikk vi bl.a. høre om hvem som kan få fredsprisen, hvem som kan nominere og om komiteens årshjul fra nominasjonsfristen 31. januar til kunngjøring av årets fredsprisvinner(e) første fredag i oktober. Vi fikk også et lite innblikk i alle som er involvert i prisen, konsulenter og andre fagpersoner som sjekker ut hver eneste kandidat. – Alt dette klarer vi ikke selv, innrømte Anne Enger. Men hun kunne dessverre ikke fortelle så mye fra komiteens indre liv, - det er hemmelig, smilte hun. Likevel betrodde hun oss at årets nominasjon</p>

	<p>hadde vært krevende, med endelig resultat at følgende tre kandidater delte fredsprisen for 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Menneskerettighetsaktivisten Ales Bjaljatski fra Belarus • Menneskerettsorganisasjonen Memorial fra Russland • Center for Civil Liberties fra Ukraina <p>Etter foredraget fikk publikum muligheten til å stille spørsmål og få litt flere detaljer fra Anne Enger. Hun svarte på det hun kunne gi informasjon om, men hun hadde som nevnt ikke anledning til å gi oss eventuelle pikante detaljer om komteens indre liv.</p> <p>Alt i alt et meget interessant foredrag hvor Mesna Rotary hadde gjort et kupp med å få Anne Enger hit, hun har gjennom flere tiår vært, og er en sentral og meget travel person i norsk politisk og samfunnsliv. Av hennes tidligere oppgaver og verv kan vi jo nevne leder for Senterpartiet, styreleder i Sykehuset Innlandet, fylkesmann i Østfold og flere i med bl.a. fungerende statsminister.</p>
Referent	Svend Strand i Mesna Rotaryklubb, justert av Jørgen Skaug
Neste møte	25. oktober – årsmøte
Neste referent	